

Rakennusliitto ry:n S Ä Ä N N Ö T

1 §

Liiton nimi ja kotipaikka

1) Yhdistyksen nimi on Rakennusliitto ry, ruotsinkielisenä Byggnadsförbundet rf. Yhdistystä nimitetään näissä säännöissä liitoksi, alueellisia yhdyselimiä aluejärjestöiksi ja jäsenyhdistyksiä osastoiksi.

2) Liiton kotipaikka on Helsingin kaupunki, jossa liiton hallitus sijaitsee.

2 §

Liiton suhde kansallisiin ja kansainvälisiin keskusjärjestöihin

1) Liiton järjestöllisistä suhteista kansallisiin ja kansainvälisiin ammatillisiin keskusjärjestöihin päättää liittokokous tai liittovaltuusto.

3 §

Liiton tarkoitus ja toiminnan laatu

1) Liitto puolustaa, valvoo ja parantaa rakennus- ja rakennustuoteteollisuuden, infra- ja infrapalvelualan sekä talotekniikka-alalla työskentelevien taloudellisia ja sosiaalisia etuja sekä oikeuksia työmarkkinoilla ja kaikkialla yhteiskunnassa sekä toimii

a) ammattiyhdistysliikkeen ja työntekijöiden oikeuksien turvaamiseksi ja laajentamiseksi;

b) koko ammattiyhdistysliikkeen yhtenäisyyden lujittamiseksi ja laajentamiseksi;

c) sosiaalisen lainsäädännön parantamiseksi;

d) kansanvallan ulottamiseksi talous- ja työelämään;

e) heidän tietotasonsa kohottamiseksi ja kulttuuri-, liikunta- sekä muiden vapaa-ajan harrastusten edistämiseksi.

2) Tarkoituksensa saavuttamiseksi liitto

a) tukee ja ohjaa liiton aluejärjestöjen ja osastojen toimintaa;

b) toimii alan työntekijäin liittämiseksi liiton eri paikkakunnilla toimiviin osastoihin ja uusien osastojen perustamiseksi;

c) sopii liiton eri työehtosopimusaloilla työskentelevien työntekijöiden työ- ja palkkaehdoista maankäsittävillä, paikallisilla ja yritys- tai konsernikohtaisilla sekä kansainvälisillä sopimuksilla ja valvoo niiden noudattamista;

d) järjestää kokous-, juhla-, koulutus- ja liikuntatilaisuuksia, harjoittaa julkaisutoimintaa, järjestää asianmukaisella luvalla arpajaisia tai harjoittaa painotuotteiden myyntiä ja tukee osastojen jäsenten opiskelua;

e) voi omistaa kiinteistöjä;

f) on yhteistoiminnassa sellaisten koti- ja ulkomaisten järjestöjen kanssa, joilla on samoja tavoitteita kuin liitollakin sekä harjoittaa solidaarisuustyötä;

g) voi antaa takauksia työttömyyskassan lainojen vakuudeksi.

4 § Liiton jäsenet

1) Liiton jäseneksi voidaan hyväksyä rakennus- ja rakennustuoteteollisuudessa, infra- ja infrapalvelu- sekä talotekniikka-alalla työskentelevien rekisteröidyt yhdistykset, joita säännöissä nimitetään osastoiksi sekä niiden muodostamat rekisteröidyt aluejärjestöt.

2) Osasto voidaan perustaa, jos riittävä määrä jäseniä ilmoittautuu ja katsotaan olevan riittävät edellytykset osaston toiminnalle. Uuden osaston hyväksymisestä liiton jäseneksi päättää hallitus kuultuaan aluejärjestön hallituksen lausunnon.

3) Liiton osastojen on liityttävä aluejärjestöön. Aluejärjestöjen toimialueitten rajat vahvistaa liittovaltuusto. Aluejärjestö ei suorita liitolle liittymis- eikä jäsenmaksuja.

5 § Maksut

1) Osaston jäsen suorittaa liitolle ja osastolle jäsenmaksua. Tarkemmin jäsenmaksun määräytymisperusteista päättää hallitus kalenterivuodeksi kerrallaan.

2) Jäsenellä on oikeus maksaa rästiin jääneet jäsenmaksut, mikäli häntä ei ole vielä poistettu jäsenrekisteristä.

6 § Vapaajäsenoikeudet

Osaston jäsen saavuttaa vapaajäsenoikeuden siirryttyään eläkkeelle ja oltuaan yhtäjaksoisesti ammattiyhdistysliikkeen jäsenenä vähintään 30 vuotta ja näistä vähintään viisi viimeistä vuotta Rakennusliiton osaston jäsenenä.

7 § Jäsenoikeuksien rajoittaminen, liiton osastosta eroaminen ja erottaminen

1) Vaalijärjestyksellä voidaan rajoittaa sellaisten jäsenten oikeutta osallistua liittokokousedustajien vaaliin, jotka ovat laiminlyöneet jäsenmaksuvelvoitteensa kuukauden tai sitä pidemmän ajan.

2) Jäsen voi erota osastosta milloin tahansa. Eroaminen on ilmoitettava kirjallisesti osaston hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka suullisesti osaston kokouksen pöytäkirjaan. Jäsenmaksut on suoritettava siihen asti, kun eroaminen ilmoitettiin. Erottuaan liiton osastosta jäsen menettää kaikki jäsenoikeutensa.

3) Osaston hallitus voi rajoittaa jäsenoikeuksia tai katsoa jäsenen eronneeksi osastosta, jos jäsenmaksut ovat maksamatta yli kuudelta kuukaudelta. Jäsenellä on kuitenkin oikeus maksaa rästiin jääneet jäsenmaksut, mikäli häntä ei ole vielä poistettu jäsenrekisteristä

4) Jäsen erotetaan osastosta:

a) jos hän rikkoo osaston tai liiton sääntöjä, liittokokouksen tai liittovaltuuston päätöksiä, kieltäytyy noudattamasta osaston hallituksen tai liiton hallituksen sääntöjen puitteissa antamia tai liittokokouspäätöksiin perustuvia ohjeita tai muutoin toimii vastoin osaston ja liiton omaksumia periaatteita tai liiton eheyttä vahingoittavasti;

b) jos hän menee lakon tai saarron alaiseen työhön;

c) jos hän on kavaltanut osaston tai liiton hänen hoitoonsa uskomia varoja;

5) Ehdotus jäsenen erottamiseksi liiton osastosta, ellei osaston kokous ole häntä katsonut eronneeksi muun syyn kuin 3) kohdassa mainitun vuoksi, on kirjallisesti esitettävä osaston hallitukselle. Samalla on mainittava ne syyt, joiden perusteella erottamista vaaditaan, sekä todisteet, joihin erottamisvaatimus perustuu. Osaston

hallituksen on tutkittava erottamisvaatimus. Ennen ratkaisua on jäsenelle varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ja hankittava asiassa liiton hallituksen lausunto, jonka jälkeen asia on jätettävä osaston kokouksen ratkaistavaksi.

6) Liiton hallituksen lausunto voi olla joko erottamisvaatimusta puoltava tai sen hylkäävä. Hallitus voi myös ehdottaa varoituksen antamista taikka uuden tutkimuksen toimeenpanoa.

7) Milloin liiton hallitus havaitsee, että joku osaston jäsen on rikkonut liiton sääntöjä ja liittokokouksen päätöksiä tai muulla tavoin vahingoittanut liittoa, ilmoittakoon siitä asianomaiselle osastolle. Silloin osaston hallitus ottaa erottamisasian käsiteltäväksi 5) kohdassa mainitussa järjestyksessä.

8 §

Toiseen osastoon tai ammattiliittoon siirtyminen ja ulkomaille muuttaminen

1) Kun liiton osaston jäsen siirtyy johonkin toiseen liiton osastoon, on hänen siitä tehtävä ilmoitus osastolle. Jäsenen siirtyessä Rakennusliiton jäsenyhdistyksen jäsenyydestä toisen ammattiliiton jäsenyhdistyksen jäsenyyteen eropäiväksi merkitään päivä, johon saakka jäsenmaksut on maksettu.

2) Liiton osaston jäsen, joka muuttaa ulkomaille, mutta haluaa edelleen kuulua Rakennusliitto ry:n osastoon, on velvollinen tekemään siitä ilmoituksen osastolleen. Siltä ajalta, jonka hän todistaa kuuluneensa ulkomaiseen alan ammatilliseen järjestöön ja suorittaneensa sille jäsenmaksut, on hän vapautettu maksusta liiton osastolle. Ulkomaille lähtiessään jäsen saa liitolta todistuksen, joka osoittaa, että kysymyksessä oleva henkilö on täyttänyt velvollisuutensa liittoa ja osastoa kohtaan.

9 §

Liittokokous

1) Liiton päätösvaltaa käyttävät liittokokous ja liittovaltuusto.

2) Varsinainen liittokokous pidetään joka neljäs vuosi touko-kesä- tai syys-marraskuussa hallituksen määräämällä paikkakunnalla ja lähemmin määräämänä aikana.

3) Hallitus kutsuu ylimääräisen liittokokouksen koolle, kun katsoo sen tarpeelliseksi tai kun liittovaltuusto niin päättää. Sellainen on myös kutsuttava koolle, jos vähintään 1/3 liiton jäsenistä hallitukselta kirjallisesti pyytää sitä erityisesti ilmoitettua asiaa varten.

4) Kokouskutsu on julkaistava varsinaiseen liittokokoukseen vähintään kuusi (6) kuukautta ja ylimääräiseen liittokokoukseen vähintään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta jäsenyhdistyksille lähetettävällä kirjallisella kutsulla. Samalla on ilmoitettava liittokokousvaalien ajankohta, jonka tulee olla aikaisintaan 40 päivän kuluttua ehdokasasettelun päättymisestä. Ehdokasasettelu voidaan aloittaa edellä mainitun kokouskutsun julkaisemisen jälkeen ja sille on, kun on kyse varsinaisesta liittokokouksesta, varattava aikaa vähintään kaksi (2) kuukautta. Liittokokouksen kutsussa on mainittava esille tulevat asiat, mikäli on kysymys sääntöjen muuttamisesta, liiton purkamisesta tai muusta yhdistyslain 23 §:ssä tarkoitettua asiasta.

5) Varsinainen liittokokous

a) käsittelee edellisen toimintakauden toiminta- ja tilikertomukset, vahvistaa tilinpäätöksen sekä myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden;

b) käsittelee liittovaltuuston, hallituksen, osastojen, aluejärjestöjen ja liittokokous-edustajien esittämät asiat;

c) toimittaa liittovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, liittovaltuuston muiden varsinaisten jäsenten, liittovaltuuston varajäsenten, hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, hallituksen muiden varsinaisten jäsenten ja hallituksen varajäsenten sekä varsinaisten tilintarkastajain ja varatilintarkastajain vaalit. Hallituksen puheenjohtajaa nimitetään myös liiton puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaa liiton varapuheenjohtajaksi.

6) Osastojen ja aluejärjestöjen aloitteet ja esitykset liiton varsinaiselle liittokokoukselle on lähetettävä kirjallisesti hallitukselle vähintään 3 kuukautta ja ylimääräiselle liittokokoukselle kuukautta ennen liittokokouksen alkua. Näin saadut aloitteet hallitus lähettää liittokokoukseen valituille edustajille ja aluejärjestöille viikkoa ennen kokouksen alkua. Myöhemmin esitetyt asiat, ei kuitenkaan sellaisia, joista on kokouskutsussa mainittava, otetaan käsiteltäväksi, jos liittokokouksen enemmistö niin päättää.

7) Liittokokousedustajien vaaleissa kukin aluejärjestö osastoineen muodostaa yhden vaalipiirin paitsi, että Ahvenanmaan maakunta muodostaa oman vaalipiirinsä, josta valitaan yksi edustaja.

Vaalipiiristä valitaan suhteellisilla vaaleilla yksi edustaja jokaista alkavaa 400 jäsentä kohti siitä osastojen yhteenlasketusta jäsenmäärästä, joka niillä oli toisen vuosineljänneksen päättyessä ennen sitä vuosineljänneestä, jona vaalit alkavat.

Äänioikeutettu on jokainen Rakennusliittoon kuuluvan osaston jäsen, joka on ollut jäsenenä vähintään kolme (3) kuukautta. Oikeutettu olemaan ehdokkaana on jokainen Rakennusliittoon kuuluvan osaston jäsen, joka on ollut jäsenenä vähintään kuusi (6) kuukautta ja jonka jäsenmaksuveloitteet on täytetty vähintään kuudelta (6) kuukaudelta ja jolla ei ole maksamattomia jäsenmaksuja pitemmältä ajalta kuin siltä vuosineljännekseltä, jona vaalit alkavat ja tätä edeltävältä vuosineljännekseltä. Suhteellinen vaali toimitetaan siten, että kukin äänestäjä antaa yhden äänen haluamalleen ehdokkaalle.

Ehdokkaat voivat muodostaa keskenään vaaliliittoja. Ehdokas voi liittyä vain yhteen vaaliliittoon. Kussakin vaaliliitossa eniten ääniä saanut saa vertausluvukseen vaaliliiton saaman koko äänimäärän, toisena oleva puolet äänimäärästä, kolmantena oleva yhden kolmasosan äänimäärästä ja niin edelleen. Vaaliliittoon kuulumattoman ehdokkaan vertauslukuna on hänen saamansa äänimäärä. Valituiksi tulevat määräytyvät näin saatujen vertauslukujen mukaisessa järjestyksessä.

8) Lähemmin määrätään vaalin toimittamisesta vaalijärjestyksellä, jonka liittovaltuusto vahvistaa.

9) Ylimääräisessä liittokokouksessa kokousedustajina toimivat edellisen varsinaisen liittokokouksen edustajat.

10 § Liittovaltuusto

1) Liiton liittovaltuustolla on liittokokousten välisenä aikana ylin päätösvalta liiton asioissa lukuun ottamatta sääntöjen muutosta ja liiton purkamista, jotka vain liittokokous näiden sääntöjen mukaan voi ratkaista.

2) Liittovaltuustoon kuuluvat liittokokouksessa valitut liittovaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 48 eri puolilta maata valittua jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Valtuuston jäsenet on mahdollisuuksien mukaan valittava eri ammattiryhmistä. Liiton toimitsija tai hallituksen jäsen ei saa olla liittovaltuuston jäsen. Jos liittovaltuuston jäsen valitaan liiton toimitsijaksi, astuu hänen tilalleen henkilökohtainen varajäsen.

3) Liittovaltuuston varsinainen kokous pidetään kerran vuodessa viimeistään kesäkuussa. Liittokokousvuonna valtuuston varsinaista kokousta ei pidetä, mikäli liittokokous pidetään saman vuosipuoliskon aikana. Tällöin 5) kohdan asiat käsitellään liittokokouksessa.

Ylimääräinen liittovaltuuston kokous pidetään silloin, kun hallitus katsoo sen välttämättömäksi tai kymmenesosa liittovaltuuston varsinaisista jäsenistä sitä vaatii.

Liittovaltuuston kokoukset kutsutaan koolle kirjeitse. Kutsu varsinaiseen kokoukseen on lähetettävä vähintään kahta viikkoa ennen ja ylimääräiseen kokoukseen vähintään yhtä viikkoa ennen kokousta. Erikseen työehtosopimustilannetta käsittelemään valtuusto voidaan kutsua koolle myös edellä esitetyistä ajoista ja menettelytavoista poiketen. Yhdistyslain 23 §:ssä tarkoitetut asiat on mainittava kokouskutsussa.

4) Liittovaltuuston tehtävänä on mm.:

- a) valvoa liiton hallituksen toimintaa sekä tässä yhteydessä tutkia ja ratkaista hallitusta vastaan tehdyt syytökset sekä täydentää hallitusta, mikäli liittokokouksen valitsemia varajäseniä ei ole riittävästi käytettävissä;
  - b) päättää ylimääräisen liittokokouksen koollekutsumisesta;
  - c) valita seuraavaan liittokokoukseen saakka liiton puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jos heidän kahden kolmasosan enemmistöllä valtuuston jäsenistä todetaan kesken toimikauttaan pysyvästi estyneen hoitamasta tehtäviään;
  - d) päättää hallituksen alistamat periaatteellisesti merkittävät kysymykset;
  - e) käsitellä ammattiyhdistyspoliittista tilannetta ja liiton asemaa muuten;
  - f) käsitellä osastojen ja aluejärjestöjen liittovaltuustolle tekemät aloitteet;
  - g) päättää kahden kolmasosan enemmistöllä valtuuston jäsenistä liiton toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden lahjoittamisesta;
  - h) vahvistaa vaalijärjestys liittokokousedustajien vaalia varten viimeistään yhdeksän kuukautta ennen ensimmäistä vaalipäivää.
- 5) Liittovaltuuston varsinaisessa kokouksessa
- a) käsitellään vuosittain hallituksen toimintakertomus;
  - b) käsitellään vuosittain hallituksen tilikertomus sekä tilintarkastajien lausunto ja päätetään vastuuvapaudesta;
- 6) Asiat, jotka tahdotaan saada käsiteltäväksi liittovaltuuston varsinaisessa kokouksessa, on toimitettava liiton keskustoimistolle vähintään yhtä viikkoa ennen kokousta.
- 7) Päätökset liittovaltuuston kokouksessa tehdään yksinkertaisella äänen enemmistöllä, ellei näissä säännöissä ole toisin määrätty. Äänen mennessä tasan voittaa puheenjohtajan mielipide. Vaalin ratkaisee arpa.

11 § Hallitus

- 1) Hallitus johtaa liiton toimintaa ja on päätösvaltainen kaikissa niissä asioissa, jotka eivät sääntöjen ja yhdistyslain mukaan kuulu liittovaltuuston tai liittokokouksen päätettäviin.
- 2) Hallituksen toimiaika alkaa siitä liittokokouksesta, jossa se on valittu ja kestää siksi, kunnes uusi hallitus on astunut toimeensa.
- 3) Hallitukseen kuuluvat liiton päätoimiset puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, sekä luottamustoimiset 22 varsinaista ja 6 yleisvarajäsentä. Hallitukseen valitaan mahdollisuuksien rajoissa eri ammattialojen edustajia. Hallituksen valitsevat toimitsijat tai liittovaltuuston jäsenet eivät saa olla hallituksen jäseniä. Hallituksen jäsenen, joka ryhtyy vakinaisesti työnjohtajaksi tai työnantajaksi, siirtyy eläkkeelle tai pysyvästi liiton toimintapiirin ulkopuolella olevalle työalalle taikka erotetaan liiton osaston jäsenyydestä, erottaa liittovaltuusto hallituksesta.
- 4) Hallitus kokoontuu liiton puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta. Esteen saaneen jäsenen tilalle kutsutaan kokoukseen yleisvarajäsen. Samaa sääntöä noudatetaan hallituksen jäseneneen, jonka liittovaltuusto on erottanut hallituksesta.
- 5) Hallitus on päätösvaltainen, jos vähintään 12 jäsentä ja näiden lisäksi liiton puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja on saapuvilla. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa. Hallituksen jäsen, joka ilmoittaa pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä tehdystä päätöksestä, on vapaa vastuusta.
- 6) Hallituksen tehtävänä on:
- a) valvoa, että liiton, aluejärjestöjen ja osastojen toimintaa johdetaan näiden sääntöjen ja liittokokousten sekä liittovaltuuston päätösten mukaan;
  - b) valvoa liiton taloudenhoitoa sekä päättää liiton omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä sekä omaisuuden hankkimisesta tarvittavine lainanotto-päätöksineen; liiton toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden lahjoittamisesta päättää liittovaltuusto.
  - c) hyväksyä kunkin vuoden tilinpäätös;

- d) esittää liittovaltuuston varsinaiselle kokoukselle ja varsinaiselle liittokokoukselle toiminta- ja tilikertomukset ja tilintarkastajain lausunto;
- e) päättää liiton puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskinäisestä työnjaosta;
- f) valita liiton palvelukseen toimitsijat;
- g) vahvistaa toimitsijoiden työohjesäännöt;
- h) päättää liiton henkilökunnan työ- ja palkkaehdoista;
- 7) Liiton puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tehtävänä on liiton toiminnan yleinen johto ja liittokokousten, liittovaltuuston ja hallituksen päätösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta sekä puheen johtaminen hallituksen kokouksissa.

12 § Nimenkirjoitusoikeus

Liiton nimen ovat oikeutettuja kirjoittamaan liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja talouspäällikkö, sekä kaksi hallituksen määräämää muuta toimihenkilöä, aina kaksi yhdessä.

13 § Työryhmät

- 1) Hallitus nimeää alaisuudessaan toimivat liiton toiminnan kannalta tarpeelliset sopimusala- ja muut työryhmät.
- 2) Jokaiseen työryhmään kuuluvat hallituksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja tarpeellinen määrä maan eri puolilta valittuja jäseniä.
- 3) Työryhmän tehtävänä on mm.:
  - a) osallistua alansa työehtosopimusten valmisteluun;
  - b) käsitellä työehtoihin, sopimustoiminnan ohjaamiseen, ammattikoulutukseen jne. liittyviä kysymyksiä sekä tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja näistä;
  - c) järjestää muuta toimintaa sopimusalansa piirissä liiton ylempien elinten ohjeiden ja päätösten puitteissa;
  - d) käsitellä osastojen ja niiden jäsenten tekemiä esityksiä ja aloitteita sekä antaa tarpeen vaatiessa niistä selvityksiä hallitukselle.
- 4) Työryhmät kutsutaan kokoon tarvittaessa hallituksen määräämällä tavalla.
- 5) Päätökset työryhmien kokouksissa tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan voittaa se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut. Kaikki työryhmien päätökset, joilla on periaatteellista ja käytännöllistä merkitystä työ- ja palkkaehtoihin tai liiton toimintaan, on ennen toimeenpanoa alistettava hallituksen hyväksyttäväksi.

14 § Tilit ja tilien päätös

Tilit päätetään kalenterivuositain. Tilinpäätöksen tulee olla valmiina tilintarkastajille esitettäväksi viimeistään maaliskuun 31. päivänä.

15 § Tilintarkastus

- 1) Liiton varsinainen liittokokous valitsee yhdeksi toimintakaudeksi kerrallaan tilejä tarkastamaan Keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastusyhteisön tai Keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan ja hänelle varamiehen.
- 2) Tilintarkastajan on annettava tarkastuksestaan kertomus hallitukselle esitettäväksi varsinaiselle liittokokoukselle ja niiden väliaikoina liittovaltuuston varsinaiselle kokoukselle.

16 § Liittoäänestys

1) Jos liittokokousten väliajalla ilmenee asioita, joita liittovaltuusto tai hallitus ei katso voivansa suoraan ratkaista tai jotka merkityksensä vuoksi vaativat liiton kaikkien jäsenten tai määrätyn sopimusalan piiriin kuuluvien jäsenten mielipiteen selville saamista, voi liittovaltuusto tai hallitus suorittaa neuvoa antavan liittoäänestyksen.

2) Hallitus määrää ajan liittoäänestyksen toimittamista varten. Äänestämistä varten järjestettäköön aikaa niin paljon, etteivät työvuorot estä äänestämistä. Tarkistettu äänestyspöytäkirja on toimitettava liiton aluetoimistoon.

17 § Työehtosopimustoiminta

1) Hallituksen on ryhdyttävä hyvissä ajoin ennen maankäsittävien työehtosopimusten irtisanomisaikaa yhdessä asianomaisten sopimusalatyöryhmien kanssa toimenpiteisiin niiden uudistamiseksi.

2) Hallituksen on pyydettävä osastojen ja aluejärjestöjen kannanotot työehtosopimusten uudistamiseen muutosesityksineen viimeistään kuusi viikkoa ennen asianomaisen työehtosopimuksen irtisanomisajan päättymistä.

3) Hallitus tai liittovaltuusto tekee päätöksen työehtosopimusten irtisanomisesta tai entisten voimassaolon jatkamisesta edellisessä kohdassa mainittujen kannanottojen perusteella. Jos työehtosopimus irtisanotaan, päättää hallitus tai liittovaltuusto tehtävistä muutosesityksistä osastojen ja sopimusalatyöryhmien ehdotusten pohjalta.

4) Kun työehtosopimus irtisanotaan, ehdotetut muutokset on pyrittävä saamaan aikaan neuvottelutietä.

Hallitus tai liittovaltuusto voi alistaa mahdollisen keskusjärjestötasolla syntyneen ns. keskitetyn sopimusratkaisun liittoäänestykseen, ellei hallitus tai liittovaltuusto katso voivansa hyväksyä sopimusta ilman liittoäänestystä.

Samoin liiton eri sopimusalojen neuvottelutuloksista voidaan suorittaa liittoäänestys ennen niiden allekirjoittamista, mikäli hallitus tai liittovaltuusto katsoo sen tarpeelliseksi.

5) Liittoäänestykseen saavat osallistua vain ne liiton osastojen jäsenet, joita asia välittömästi koskee.

6) Mikäli hallitus tai liittovaltuusto niin päättää, voi sopimusalatyöryhmä käsitellä sopimusalakohտaisen neuvottelutuloksen ja antaa siitä hallitukselle lausunnon. Lausunto ei ole hallitusta sitova.

18 § Työtaistelut

1) Hallitus tai liittovaltuusto päättää mahdollisista työtaistelutoimenpiteistä. Mikäli alalla on saavutettu neuvottelutulos ja se on alistettu jäsenäänestykseen, toimenpiteenä älköön kuitenkaan olko työnseisaus, jos ei vähintään 2/3 äänestykseen osallistuneista ole hylännyt neuvottelujen tulosta.

2) Jos hallitus katsoo olosuhteet sellaisiksi, ettei se katso voivansa itse päättää asiasta, on hallituksen kutsuttava koolle liittovaltuusto, joka silloin päättää toimenpiteistä.

3) Jos aika osoittautuu epäsuotuisaksi tai jos muita epäiltäviä syitä on tiedossa aiotun työtaistelun onnistumiseen nähden, on hallituksella tai liittovaltuustolla oikeus päättää, että työtaistelua ei voida sillä kertaa julistaa.

4) Jos työnantajapuoli toimeenpanee työsulun tai muun vastaavan työtaistelutoimenpiteen, tulee hallituksen tai liittovaltuuston ryhtyä tarpeellisiin vastatoimenpiteisiin, jolloin ne voivat välittömästi esittää työtaisteluhan.

5) Hallituksella tai liittovaltuustolla on oikeus lopettaa työtaistelu, jos ne liiton ja työläisten yleistä etua silmällä pitäen katsovat sen tarpeelliseksi. Osastojen on silloin noudatettava hallituksen ja liittovaltuuston päätöksiä.

6) Ainoastaan hallituksen tai liittovaltuuston työtaistelupäätökset ovat liiton jäseniä sitovia. Mikäli kysymyksessä on paikallinen tai yhtä työnantajaa koskeva työtaistelu, voi osasto tai aluejärjestö päättää työnseisauksen aloittamisesta, mutta päätös on välittömästi alistettava hallituksen tai sen asettaman toimielimen käsiteltäväksi. Ne - kuten liittovaltuustokin - voivat kieltää aiotun työtaistelun toimeenpanon tai määrätä sen lopetettavaksi.

7) Jos osasto tai osaston jäsen toimii vastoin tämän pykälän määräyksiä ja liiton ohjeita, voi hallitus evätä avustukset ja muun tuen.

8) Edellä oleva koskee myös muuta kuin valtakunnallista työehtosopimusta. Osastojen on kaikessa toiminnassa paikallisen sopimuksen uusimiseksi noudatettava hallituksen tai liittovaltuuston ohjeita.

19 § Avustus työtaisteluissa

1) Lakkoon tai työsulkuun tai muuhun työtaisteluun joutuville liiton osaston jäsenille annetaan avustusta seuraavissa tapauksissa:

a) lakossa tai muussa liiton, osaston tai aluejärjestön julistamassa työtaistelussa, joka on hyväksytty näiden sääntöjen 18 §:ssä mainitulla tavalla. Osastojen tai aluejärjestöjen päättämässä työnseisauksissa avustus maksetaan hallituksen tai liittovaltuuston tahi niiden valtuuttaman elimen hyväksymästä ajankohdasta;

b) työsulussa, joka on johtunut näiden sääntöjen 18 §:ssä mainitulla tavalla hyväksytyistä vaatimuksista ja joissa osasto ja aluejärjestö, mikäli niiden toiminnasta on kyse, on toiminut näiden sääntöjen ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;

c) jos liiton osastojen jäsenet ovat joutuneet työtaisteluun jonkun toisen liiton työriidan johdosta ja avustusmenettelystä sovitaan kyseisen liiton kanssa.

2) Avustuksen suuruudesta, suorittamistavasta ja mahdollisista omavastuuajoista päättää hallitus.

20 § Oikeusavustus

Liitossa vähintään kuusi (6) kuukautta ollut ja jäsenmaksuvelvoitteensa vähintään kuuden kuukauden ajalta ennen saatavan tai riidan syntymistä täyttänyt osaston jäsen voi saada liitolta oikeusavustusta oikeudenkäynnissä, joka on aiheutunut hänen toiminnastaan edustaessaan liittoa, osastoa tai aluejärjestöä työehtosopimus- tai työlainsäädännön piirin kuuluvissa asioissa sekä sellaisissa asioissa, jotka ovat johtuneet työsopimussuhteesta edellyttäen, että hänellä on oikeusavun pyytämisen aikaan jäsenyys sääntöjen mukaisessa kunnossa. Tätä varten hänen on käännyttävä osaston tai liiton aluetoimiston toimitsijan puoleen, joka lausuntonsa ohella lähettää asiaa koskevat asiakirjat edunvalvontaosastolle. Oikeusavustusta voidaan erityisillä syillä myöntää myös tapauksissa, joissa edellä sanotut edellytykset eivät täyty. Hallitus päättää kuinka oikeusavustusanomukset liitossa käsitellään ja ratkaistaan. Jos oikeudenkäynti on aloitettu ennen kuin asian ottamisesta liiton oikeusavun piiriin on päätetty, myönnetään oikeusavustusta vain poikkeustapauksissa.

21 § Yleisiä määräyksiä

1) Jos osasto tai aluejärjestö toimii vastoin liiton sääntöjä tai liittovaltuuston ja liittokokouksen päätöksiä taikka ei noudata hallituksen ja liittovaltuuston määräyksiä, on hallituksella oikeus erottaa tällainen osasto tai aluejärjestö liitosta.

2) Jos osaston hallitukselle tai osaston kokoukselle tehdään ehdotus osaston purkamisesta tai liitosta eroamisesta, on siitä heti annettava tieto Rakennusliitto ry:n

hallitukselle. Sen jälkeen asia on käsiteltävä osaston kokouksessa. Päätös osaston purkamisesta tai liitosta eroamisesta pannaan täytäntöön ainoastaan silloin kun vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä sitä kannattaa.

3) Mikäli kysymyksessä on kahden tai useamman liiton osaston yhtyminen yhdeksi osastoksi, pannaan päätös täytäntöön, mikäli kunkin osaston kokouksessa äänestyksessä annetuista äänistä vähintään 2/3 päätöstä kannattaa.

4) Jos osasto purkautuu tai lakkautetaan, tai jos kaksi tahi useampia osastoja päättää yhtyä yhdeksi osastoksi, luovutetaan pesänselvityksen jälkeen jäljelle jäävät varat osaston päätöksen mukaan joko toimintaa jatkavalle osastolle tai Rakennusliitto ry:lle. Kun osasto on päättänyt erota liitosta, toimitetaan liiton ja osaston välillä taloudellinen loppuselvitys. Purkautuvan osaston on tehtävä taloudellinen loppuselvitys toimintaa jatkavalle osastolle, mikäli sellainen on ja muussa tapauksessa liitolle.

5) Molemmat kotimaiset kielet, suomi ja ruotsi, ovat tasa-arvoisia. Liiton päättävät elimet sekä liiton toimisto voivat kulujen säästämiseksi harkintansa mukaan käyttää ainoastaan yhtä kieltä.

6) Liittoa ei voida purkaa ennen kuin vähintään 2/3 liiton osastoista sitä vaatii ja varsinainen tai ylimääräinen liittokokous hyväksyy niin ikään vähintään 2/3 ääntenemmistöllä. Jos liitto purkautuu, luovutetaan sen jäljellä olevat varat sääntöjen 3 § mukaista tarkoitusta jatkavalle organisaatiolle. Hallitus toimii pesänselvittäjänä.

Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia ja lisäyksiä liittokokouksessa, jos esitettyjä muutoksia vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä puoltaa.

Rakennusliitto ry:n ALUEJÄRJESTÖN SÄÄNNÖT

1 §

Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Rakennusliiton ..... Aluejärjestö ry.
Yhdistystä nimitetään aluejärjestöksi ja sen jäsenyhdistyksiä osastoiksi.
Aluejärjestön kotipaikka on ....., jossa myös
aluejärjestön hallitus sijaitsee.

2 §

Perustamisedot

Aluejärjestön perustamiselle on saatava Rakennusliitto ry:n liittovaltuuston hyväksyminen. Aluejärjestön jäseninä ovat Rakennusliitto ry:n osastot.

3 §

Tarkoitus ja tehtävät

Aluejärjestö toimii Rakennusliitto ry:n, jota näissä säännöissä kutsutaan liitoksi, sääntöjen edellyttämällä tavalla sekä liittokokouksen, liittovaltuuston ja liiton hallituksen päätösten mukaisesti ammatillisen järjestäytyneisyyden ja yhteistoiminnan kehittämiseksi rakennus- ja rakennustuoteteollisuuden, infra- ja infrapalvelu-, sekä talotekniikka-alan toimijoiden keskuudessa, heidän yhteiskunnallisen tietoisuutensa kohottamiseksi sekä palkka- ja muiden työehtojen parantamiseksi.

Tässä tarkoituksessa aluejärjestö toimii kiinteänä yhdyselimenä alueen osastojen ja Rakennusliitto ry:n kesken, seuraa ammatillisen, erityisesti osasto-, yritys- ja konsernikohtaisen järjestötoiminnan tilaa, valvoo aluetoimiston toimintaa ja harjoittaa kokous-, luento-, julkaisu-, juhla-, urheilu- ja kuntourheilu- yms. toimintaa yhdessä osastojen kanssa. Aluejärjestö voi tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestää asianmukaisella luvalla arpajaisia sekä omistaa kiinteistöjä. Lisäksi aluejärjestö voi harjoittaa kioskitavaroiden ja painotuotteiden myyntiä sekä majoitus- ja ravitsemusliikettä.

4 §

Aluejärjestön talous

Aluejärjestö voi määrätä ja kantaa osastoilta jäsenmaksua.

5 §

Edustajakokoukset

Aluejärjestön varsinainen edustajakokous pidetään vuosittain maaliskuussa. Muita edustajakokouksia voi hallitus tai tämän valtuuttama työvaliokunta kutsua koolle tarpeen mukaan. Kukin jäsenosasto voi valita syyskokouksessaan aluejärjestön edustajakokoukseen yhden edustajan jokaista alkavaa 100 jäsentä kohden ja näille henkilökohtaisen varaedustajan. Jäsenmäärä todetaan edellisen vuoden toisen vuosineljänneksen jäsenmaksutilityksen perusteella. Osastojen edustajat on ilmoitettava kirjallisesti aluejärjestölle viimeistään joulukuun 31. päivään mennessä. Edustajakokouksessa on kullakin edustajalla yksi ääni. Kukin osasto voi esittää ehdokkaansa aluejärjestön hallituksen jäseniksi joulukuun 31. päivään mennessä.

Varsinaisessa edustajakokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- a) aluejärjestön toimintakertomus;
- b) tilikertomus ja toiminnantarkastajan lausunto edellisen kalenterivuoden tileistä;
- c) tilinpäätöksen vahvistaminen;
- d) vastuuvapauden myöntäminen;
- e) toiminnantarkastajan ja tämän varahenkilön vaali;
- f) toimitetaan aluejärjestön hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joita myös kutsutaan aluejärjestön puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi, vaali;
- g) hallituksen muiden varsinaisten ja varajäsenten vaali;
- h) tilannekatsaus;
- i) osastojen esitykset ja muut esille tulevat asiat.

Edustajakokouksen kutsuu koolle hallitus tai tämän valtuuttamana työvaliokunta osastoille ja edustajille osoitetulla kirjallisella kutsulla, jossa tulee mainita yhdistyksen 23 §:ssä tarkoitettujen asioiden lisäksi muut kokouksessa esille tulevat tärkeimmät asiat. Kutsu varsinaiseen edustajakokoukseen on lähetettävä kahta viikkoa ennen kokousta ja ylimääräisiin kokouksiin vähintään viikkoa aikaisemmin.

Aluejärjestön varoista suoritetaan korvaus osastojen asianmukaisessa järjestyksessä valitsemille ja ilmoittamille edustajille liiton hallituksen vahvistamin perustein.

6 §

Hallitus ja työvaliokunta

Aluejärjestön hallitukseen kuuluu aluejärjestön puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi vähintään 8 ja enintään 40 varsinaista jäsentä sekä vähintään 4 ja enintään 20 yleisvarajäsentä. Hallitus kokoontuu aluejärjestön puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan tahi, hänenkin ollessaan estyneenä, liiton aluepäällikön kutsusta. Kutsut lähetetään vähintään kolme päivää aikaisemmin ja tulee siinä mainita tärkeimmät esille tulevat asiat, mikäli mahdollista lyhyesti perusteltuina.

Juoksevien asioiden hoitoa ja yleensä asioiden valmistelua varten voi hallitus valita keskuudestaan työvaliokunnan, johon kuuluu aluejärjestön puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi vähintään 3 ja enintään 7 varsinaista jäsentä ja lisäksi jokaiselle jäsenelle henkilökohtainen varajäsen.

Työvaliokunta kokoontuu aluejärjestön puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai aluepäällikön kutsusta. Hallitus ja työvaliokunta ovat päätösvaltaisia, jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on paikalla.

Hallitus hyväksyy aluejärjestön toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä päättää jäsenmaksun suuruudesta. Hallitus voi päättää aluejärjestön omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä.

Hallitus valitsee tarpeelliset työryhmät, aluejärjestön henkilökunnan sekä päättää työ- ja palkkaehdoista aluejärjestön talousarvion puitteissa. Mikäli aluejärjestön puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja on pitkäaikaisesti estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hallitus voi valita keskuudestaan uuden puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan.

Hallituksen ja työvaliokunnan apuna sekä liiton päätöksiä käytännöllisenä toteuttajana on liiton aluepäällikkö, joka on samalla liiton aluetoimiston esimies.

Aluejärjestön nimen kirjoittavat aluejärjestön puheenjohtaja tai aluepäällikkö, kumpikin yksinään tai kaksi hallituksen määräämää henkilöä yhdessä.

7 §

Tilit ja tilien päätös

Tilit päätetään kalenterivuosittain. Tilinpäätöksen tulee olla valmiina toiminnantarkastajille esitettäväksi maaliskuun 15. päivään mennessä.

8 § Aluejärjestön purkaminen

Aluejärjestö voidaan purkaa aluejärjestön edustajakokouksen päätöksellä, jolloin aluejärjestön jäljellejääneet varat luovutetaan toimintaa jatkavalle yhdistykselle rakentajien alueelliseen edunvalvontaan ja järjestötyöhön kohdennettuna.

Näitä sääntöjä voidaan muuttaa aluejärjestön edustajakokouksen päätöksellä edellyttäen, että 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä kannattaa muutosta.

Muissa suhteissa noudatetaan yhdistyslain ja Rakennusliitto ry:n sääntöjen määräyksiä.

Rakennusliitto ry:n OSASTON SÄÄNNÖT

1 §

Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Rakennusliiton osasto n:o ..... ry.
Yhdistystä nimitetään näissä säännöissä osastoksi ja Rakennusliitto ry:tä liitoksi.
Osaston kotipaikka on .....kaupunki, kunta, jossa myös osaston hallitus sijaitsee.

2 §

Osaston tarkoitus ja tehtävät

- 1) Osaston tarkoituksena ja tehtävänä on koota paikkakunnan tai talousalueen, yrityksen tai konsernin rakennus- ja rakennustuoteteollisuuden, infra- ja infrapalvelu- sekä talotekniikka-alan toimijat liiton jäsenyyteen sekä toimia näiden ja liiton sääntöjen, liittokokousten päätösten mukaisesti jäsentensä taloudellisen ja henkisen tason kohottamiseksi.
- 2) Tarkoituksen toteuttamiseksi osasto:
  - a) valvoo toimintapiirissään alan työehtosopimusten noudattamista ja jäsentensä oikeuksia työmarkkinoilla;
  - b) toimii alan työ- ja palkkaehtojen ja sosiaalisen lainsäädännön parantamiseksi;
  - c) edistää jäsentensä opiskelua, ammatillista kehittymistä sekä kaikinpuolista yhteenkuuluvuutta ja keskinäistä kanssakäymistä;
  - d) voi osaston tarkoituksena vaatimien menojen kattamiseksi hankkia tuloja järjestämällä asianmukaisella luvalla arpajaisia ja harjoittaa kioskitavaroiden ja painotuotteiden myyntiä sekä ylläpitää majoitus- ja ravitsemusliikettä sekä
  - e) voi omistaa kiinteistöjä.
- 3) Osasto on oikeutettu muodostamaan keskuudessaan osaston hallituksen valvonnan alaisena toimivia rekisteröimättömiä alaosastoja, joiden säännöt osaston hallitus hyväksyy.
- 4) Osasto kuuluu jäsenenä Rakennusliitto ry:n aluejärjestöön.

3 §

Ilmoittautuminen

- 1) Osaston jäseneksi on oikeutettu pääsemään Rakennusliiton sopimusaloilla työskentelevä tai aloille koulutettava henkilö edellyttäen, että jäseneksi pyrkivä sitoutuu noudattamaan näitä sekä liiton sääntöjä eikä kuulu liiton toimintaa ja periaatteita vastustaviin järjestöihin ja että hänet osaston hallitus hyväksyy jäseneksi.
- 2) Jos osaston hallitus tahtoo kieltää joltakin jäseneksi pyrkivältä oikeuden päästä jäseneksi, on hallituksen epäselvissä tapauksissa pyydettävä siitä liiton hallituksen lausunto, jonka jälkeen osaston hallitus ratkaisee asian.
- 3) Osaston on lähetettävä liitolle henkilötiedot uusista jäsenistä kuukausittain. Jäsenyys lasketaan alkavaksi liittymispäivästä. Liittymisen hyväksyy ammattiosaston hallitus tutkittuaan jäseneksi liittymisen edellytykset. Uudelleen liiton osaston jäseneksi liittyvän jäsenyys alkaa viimeisestä liittymisajasta.
- 4) Jäsen, joka on siirtynyt osastoon jonkin muun ammattiliiton osastosta ja on siinä saavuttanut vapaajäsenoikeudet, ei saa käyttää hyväkseen näin saatuja oikeuksia osastossa, ellei liiton hallitus toisin päättä.

4 § Maksut

- 1) Osaston jäsen suorittaa liitolle ja osastolle jäsenmaksua. Tarkemmin jäsenmaksun määräytymisperusteista päättää liiton hallitus kalenterivuodeksi kerrallaan.
- 2) Jäsenellä on oikeus maksaa rästiin jääneet jäsenmaksut, mikäli häntä ei ole vielä poistettu jäsenrekisteristä.

5 § Vapaajäsenoikeudet

Osaston jäsen saavuttaa vapaajäsenoikeuden siirryttyään eläkkeelle ja oltuaan yhtäjaksoisesti ammattiyhdistysliikkeen jäsenenä vähintään 30 vuotta ja näistä vähintään viisi viimeistä vuotta Rakennusliiton osaston jäsenenä.

6 § Jäsenoikeuksien rajoittaminen, liiton osastosta eroaminen ja erottaminen

1) Jäsen voi erota osastosta milloin tahansa. Eroaminen on ilmoitettava kirjallisesti osaston hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka osaston kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Jäsenmaksut on suoritettava siihen asti kun eroaminen ilmoitettiin. Erottuaan liiton osastosta jäsen menettää kaikki jäsenoikeutensa.

2) Osaston hallitus voi rajoittaa jäsenoikeuksia tai katsoa jäsenen eronneeksi osastosta, jos jäsenmaksut ovat maksamatta yli kuudelta kuukaudelta. Jäsenellä on oikeus maksaa rästiin jääneet jäsenmaksut, mikäli häntä ei ole vielä poistettu jäsenrekisteristä.

3) Jäsen erotetaan osastosta:

a) jos hän rikkoo osaston tai liiton sääntöjä, liittokokouksen tai liittovaltuuston päätöksiä, kieltäytyy noudattamasta osaston hallituksen tai liiton hallituksen sääntöjen puitteissa antamia tai liittokokouspäätöksiin perustuvia ohjeita tai muutoin toimii vastoin osaston ja liiton omaksumia periaatteita tai liiton eheyttä vahingoittavasti;

b) jos hän menee lakon tai saarron alaiseen työhön,

c) jos hän on kavaltanut osaston tai liiton hänen haltuunsa uskomia varoja.

4) Ehdotus jäsenen erottamiseksi liiton osastosta, ellei osaston kokous ole häntä katsonut eronneeksi muun syyn kuin 2) kohdassa mainitun vuoksi, on kirjallisesti esitettävä osaston hallitukselle. Samalla on mainittava ne syyt, joiden perusteella erottamista vaaditaan, sekä todisteet, joihin erottamisvaatimus perustuu. Osaston hallituksen on tutkittava erottamisvaatimus.

Ennen ratkaisua on jäsenelle varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ja hankittava asiassa liiton hallituksen lausunto, jonka jälkeen asia on jätettävä osaston kokouksen ratkaistavaksi.

5) Osaston hallituksella on oikeus omasta aloitteestaan, kun siihen syytä ilmenee, alistaa jonkun jäsenen erottaminen liiton osastosta 4) kohdassa mainitulla tavalla osaston kokouksen harkittavaksi.

6) Liiton hallituksen lausunto voi olla joko erottamisvaatimusta puoltava tai sen hylkäävä. Hallitus voi myös ehdottaa varoituksen antamista taikka uuden tutkimuksen toimeenpanoa.

7) Milloin liiton hallitus havaitsee, että joku osaston jäsen on rikkonut liiton sääntöjä ja liittokokouksen päätöksiä tai muulla tavoin vahingoittanut liittoa, ilmoittakoon siitä asianomaiselle osastolle. Silloin osaston hallitus ottaa erottamisasian käsiteltäväksi 4) kohdassa mainitussa järjestyksessä.

7 § Toiseen osastoon tai ammattiliittoon siirtyminen

ja ulkomaille muuttaminen

1) Kun osaston jäsen siirtyy johonkin toiseen liiton osastoon, on hänen tehtävä siitä ilmoitus osastolle. Jäsenen siirtyessä Rakennusliiton jäsenyhdistyksen jäsenyydestä toisen ammattiliiton jäsenyhdistyksen jäsenyyteen eropäiväksi merkitään päivä, johon saakka jäsenmaksut on maksettu.

2) Osaston jäsen, joka muuttaa ulkomaille, mutta haluaa edelleen kuulua osastoon, on velvollinen tekemään siitä ilmoituksen osastolleen. Siltä ajalta, jonka hän todistaa kuuluneensa ulkomaiseen alan ammatilliseen järjestöön ja suorittaneensa sille jäsenmaksut, on hän vapautettu maksusta osastolle.

Ulkomaille lähtiessään jäsen saa liitolta todistuksen, joka osoittaa, että kysymyksessä oleva henkilö on täyttänyt velvollisuutensa liittoa ja osastoa kohtaan.

8 §

Kokoukset

1) Osaston kokoukset kutsuu koolle hallitus. Kokouskutsu julkaistaan vähintään kolme vuorokautta ennen kokousta, joko jossakin paikkakunnalla leviävässä sanomalehdessä, liiton verkkosivuilla, tekstiviestein, sähköpostiviestein, tai kiinteällä työpaikalla seinäilmoituksin.

Päätöstä sääntöjen muuttamisesta, kiinteistön luovuttamisesta tai kiinnittämisestä taikka osaston toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden lahjoittamisesta, hallituksen tai sen jäsenen taikka toiminnantarkastajan valitsemisesta tai erottamisesta, tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tahi osaston purkamisesta ei saa tehdä, ellei sitä ole kokouskutsussa mainittu.

2) Osaston sääntömääräisiä kokouksia ovat kevät- ja syyskokous. Muita kokouksia osasto voi pitää tarpeen mukaan.

3) Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

a) päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;

b) päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;

c) valitaan toiminnantarkastaja ja tälle varahenkilö;

d) valitaan puheenjohtaja ja muut hallituksen jäsenet;

e) valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;

f) valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmies ja hänen varamiehensä;

g) päätetään kokousten koollekutsumistavasta;

h) asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;

i) käsitellään muut mahdolliset asiat.

4) Syyskokouksessa valitut henkilöt astuvat tehtäviinsä seuraavan kalenterivuoden alusta.

5) Ilmoitus osaston syyskokouksessa valituista toimihenkilöistä ja aluejärjestön edustajakokousedustajista, näiden varamiehistä sekä ehdokkaista aluejärjestön hallituksen jäseniksi on tehtävä aluejärjestölle viimeistään joulukuun 31. päivään mennessä.

6) Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa

a) käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;

b) käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;

c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;

d) päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

7) Osaston kokous on kutsuttava koolle, jos vähintään 1/4 osaston jäsenistä sitä kirjallisesti hallitukselta vaatii.

8) Päätökset osaston kokouksista tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä, paitsi niissä asioissa, joista säännöt määräävät toisin. Äänten tasan mennessä voittaa se mielipide, jota puheenjohtaja kannattaa. Vaalin ratkaisee arpa.

9) Kaikissa vaaleissa ja äänestyksissä on jäsenillä ainoastaan yksi ääni.

10) Hallituksen jäsenillä ei ole oikeutta osallistua äänestyksiin niissä tapauksissa, joissa heidän henkilökohtainen etunsa voi olla ristiriidassa osaston edun kanssa, eivätkä he saa ottaa osaa toiminnantarkastajain vaaliin.

9 §

Hallituksen tehtävät

1) Osaston hallitus valitaan osaston syyskokouksessa. Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, jota kutsutaan myös osaston puheenjohtajaksi, sekä vähintään kolme ja enintään 20 varsinaista jäsentä sekä vähintään 2 ja enintään 10 yleisvarajäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, sihteerin ja varsinaisten tai varajäsenten joukosta taloudenhoitajan. Hallitus nimeää opintosihteerin, tositarkastajat ja tarvittavat muut virkailijat.

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä osaston virkailijat valitaan kalenterivuodeksi kerrallaan.

2) Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta, kun puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai kaksi hallituksen jäsentä sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, jos enemmistö jäseniä on läsnä. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten tasan mennessä ratkaisee puheenjohtajan ääni.

3) Hallituksen jäsen, joka on estynyt osallistumasta kokoukseen, on velvollinen riittävän ajoissa ilmoittamaan esteestä henkilökohtaiselle varajäsenelleen.

4) Jos varsinainen hallituksen jäsen eroaa, kutsutaan hänen henkilökohtainen varajäsenensä tilalle.

5) Puheenjohtaja johtaa puhetta osaston ja hallituksen kokouksissa ja valvoo sääntöjen sekä päätösten, liiton hallituksen ja aluejärjestön antamien ohjeiden noudattamista.

Puheenjohtajan ollessa estynyt hoitaa varapuheenjohtaja hänen tehtävänsä. Varapuheenjohtajankin ollessa estynyt valitsee hallitus keskuudestaan kokoukselle puheenjohtajan.

6) Sihteeri laatii osaston ja hallituksen kokouksissa pöytäkirjan sekä osaston toimintakertomuksen.

7) Osaston kirjeenvaihdon hoitaa osaston kokouksen päätöksen mukaisesti joko puheenjohtaja tai sihteeri.

8) Taloudenhoitaja hoitaa osaston taloutta.

9) Hallituksen on tarkoin hoidettava osaston omaisuutta ja säilytettävä sen varat täysin luotettavasti ja osastolle edullisesti.

10) Hallituksen jäsen, joka ilmoittaa pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä tehdyn päätöksen johdosta eikä osallistu sen täytäntöönpanoon, on päätökseen nähden vapaa vastuusta.

11) Osaston nimen kirjoittavat osaston puheenjohtaja, sihteeri ja taloudenhoitaja, kukin yksinään.

10 §

Tilit ja toiminnan tarkastus

1) Osaston toiminta/tilikautena on kalenterivuosi.

2) Osasto valitsee syyskokouksessaan alkavalle toimintavuodelle toiminnantarkastajan ja tälle varahenkilön.

3) Päättyneen kalenterivuoden tilien on oltava valmiina toiminnantarkastajalle annettavaksi toimintavuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

4) Osaston hallitus nimeää keskuudestaan vuosittain kaksi tositteiden tarkastajaa, joiden on tarkastettava osaston tositteet neljännesvuosittain. Lisäksi on osaston puheenjohtajalle ja sihteerille varattava tilaisuus olla mukana tositteiden tarkastuksessa.

11 § Avustus työtaisteluissa

1) Lakkoon, työsulkuun tai muuhun työtaisteluun joutuneelle liiton osaston jäsenelle annetaan avustusta seuraavissa tapauksissa:

a) lakossa tai muussa liiton, osaston tai aluejärjestön julistamassa työtaistelussa, joka on hyväksytty liiton sääntöjen 18 §:ssä mainitulla tavalla. Osaston tai aluejärjestöjen päättämässä työnseisauksessa avustus maksetaan liiton hallituksen tai sen valtuuttaman elimen päättämästä ajankohdasta lukien;

b) työsulussa, joka on johtunut liiton sääntöjen 18 §:ssä mainitulla tavalla hyväksytyistä vaatimuksista ja joissa osasto ja aluejärjestö, mikäli niiden toiminnasta on kyse, on toiminut sääntöjen ja liiton hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;

c) jos liiton osaston jäsenet ovat joutuneet työtaisteluun jonkun toisen liiton työriidan johdosta ja avustusmenettelystä sovitaan kyseisen liiton kanssa.

2) Avustuksen suuruudesta, suorittamistavasta ja mahdollisesta omavastuuajoista päättää hallitus.

13 § Oikeusavustus

Liitossa vähintään kuusi (6) kuukautta ollut ja jäsenmaksuvelvoitteensa vähintään kuuden kuukauden ajalta ennen saatavan tai riidan syntymistä täyttänyt osaston jäsen voi saada liitolta oikeusavustusta oikeudenkäynnissä, joka on aiheutunut hänen toiminnastaan edustaessaan liittoa, osastoa tai aluejärjestöä työehtosopimus- tai työlainsäädännön piiriin kuuluvissa asioissa sekä sellaisissa asioissa, jotka ovat johtuneet työsopimussuhteesta edellyttäen, että hänellä on oikeusavun pyytämisen aikaan jäsenyys sääntöjen mukaisessa kunnossa. Tätä varten hänen on käännyttävä osaston tai liiton aluetoimiston toimitsijan puoleen, joka lausuntonsa ohella lähettää asiaa koskevat asiakirjat edunvalvontaosastolle. Oikeusavustusta voidaan erityisillä syillä myöntää myös tapauksissa, joissa edellä sanotut edellytykset eivät täyty. Liiton hallitus päättää kuinka oikeusavustusanomukset liitossa käsitellään ja ratkaistaan. Jos oikeudenkäynti on aloitettu ennen kuin asian ottamisesta liiton oikeusavun piiriin on päätetty, myönnetään oikeusavustusta vain poikkeustapauksissa.

14 § Yleisiä määräyksiä

1) Jos jäsen huomaa kärsineensä vääryyttä osaston taholta, on hän oikeutettu tekemään siitä valituksen liiton hallitukselle, joka antaa asiasta lausuntonsa.

2) Jos osaston hallitukselle tai osaston kokoukselle tehdään ehdotus osaston purkamisesta tai liitosta eroamisesta, on siitä heti annettava tieto Rakennusliitto ry:n hallitukselle. Sen jälkeen asia on käsiteltävä osaston kokouksessa. Päätös osaston purkamisesta tai liitosta eroamisesta pannaan täytäntöön ainoastaan silloin, kun vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä sitä kannattaa.

3) Mikäli kysymyksessä on kahden tai useamman osaston yhtyminen yhdeksi osastoksi, pannaan päätös täytäntöön, mikäli kunkin osaston kokouksissa äänestyksessä annetuista äänistä vähintään 2/3 päätöstä kannattaa.

4) Jos osasto purkautuu tai lakkautetaan, tai jos kaksi tahi useampia osastoja päättää yhtyä yhdeksi osastoksi, luovutetaan pesänselvityksen jälkeen jäljelle jäävät varat osaston päätöksen mukaan joko toimintaa jatkavalle osastolle tai Rakennusliitto ry:lle.

Kun osasto on päättänyt erota liitosta, toimitetaan liiton ja osaston välillä taloudellinen loppuselvitys. Purkautuvan osaston on tehtävä taloudellinen loppuselvitys toimintaa jatkavalle osastolle, mikäli sellainen on ja muussa tapauksessa liitolle.

5) Kun osasto purkautuu tai päättää yhdistyä yhden tai useamman osaston kanssa uudeksi osastoksi, on purkautumisesta tai yhdistymisestä päätöksen tekevän osaston kokouksen valittava selvitysmiehet. Ellei muuta päätöstä tehdä, ovat selvitysmiehinä osaston nimenkirjoittajat. Selvitysmiehet ovat vastuussa osaston omaisuudesta siksi, kunnes se on jätetty liiton hallitukselle tai toimintaa jatkavan osaston hallituksen haltuun ja nämä ovat tilit hyväksyneet.

Jos osasto on päättänyt erota liitosta, on eroamisesta päättävän kokouksen valittava liiton ja osaston välistä taloudellista loppuselvitystä varten selvitysmiehet. Selvitysmiehet ovat vastuussa osaston omaisuudesta, kunnes osasto on hyväksynyt selvitysmiesten toiminnastaan tekemän tilin.

6) Niissä kysymyksissä, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan yhdistyslakia ja Rakennusliitto ry:n sääntöjä.